

تأسیس: ۱۳۷۲

جامعه مدیران و متخصصین صنعت کفش ایران

تاریخ: ۱۳۹۶/۰۲/۱۱

شماره: ۱۲۷۰۱۷۲۵

پیوست: ندارد

بسمه تعالی

جناب آقای دکتر حسینی صدر

مشاور محترم مقام عالی وزارت نفت جمهوری اسلامی ایران

با سلام

احتراما پیرو جلسه مشترک روز سه شنبه مورخه ۲۹ فروردین ۱۳۹۶ در محل شرکت ملی صنایع پتروشیمی؛ بدینوسیله تصویری کلی از واقعیت های صنعت کفش ایران و زنجیره ارزش تولید چرم، کفش و صنایع وابسته را جهت اطلاع به استحضار می رساند: «جامعه مدیران و متخصصین صنعت کفش ایران» به عنوان تنها عضو حقوقی ایرانی اتحادیه بین المللی تکنسین های صنعت کفش جهان (یوتیک) و عضو هیئت نمایندگان اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران و عضو هیئت مدیره انجمن ملی صنایع پلاستیک و پلیمر ایران، در طول نزدیک به ربع قرن فعالیت خود توانسته است تا با انعکاس چالش ها و مشکلات زنجیره ارزش چرم و کفش به سازمان ها و نهادهای دولتی و عمومی و ارائه راهکارهای مشورتی به آنان، نقش تاثیرگذاری را در ارتقای جایگاه صنعت کفش کشور بردارد.

به لحاظ تولید، ایران در رتبه دوازدهم کفش جهان و از نظر مصرف نیز در رتبه هجدهم مصرف کفش جهان ارزیابی شده است. این صنعت دارای پنج مزیت اصلی در راستای ایجاد و حفظ اشتغال پایدار در کشور می باشد: اشتغالی بالا، میزان سرمایه گذاری کمتر در مقایسه با دیگر کسب و کارها، ارزآوری و قابلیت رقابت صادراتی، تامین مواد اولیه داخلی، اندازه بازار داخلی بطوریکه ایران با سهم ۱۸ درصد بیشترین مصرف را در بین کشورهای خاورمیانه دارد.

در خصوص توانمندی ها و قابلیت های صنعت کفش ایران شاید بتوان گفت مهم ترین ویژگی این صنعت تکیه بر نیروی انسانی و اشتغالی آن است. طبق آخرین برآوردها بیش از ۵۰۰ هزار نفر بطور مستقیم و غیرمستقیم در بیش از ۵۰۰ واحد صنعتی و ۱۵۰۰۰ واحد صنفی و کارگاهی (که حدود ۲۰۰۰۰ واحد بطور رسمی و شناسنامه دار و حدود ۱۰۰۰۰ واحد نیز غیر رسمی و بدون جواز هستند) اشتغال دارند که برآوردهای کارشناسی نشان می دهد که این واحدها تنها با ۳۰ تا ۶۰ درصد ظرفیت تولیدی و عموما در استان های تهران، البرز، آذربایجان شرقی، همدان، زنجان، اصفهان، قم و مشهد فعال می باشند. آخرین برآوردها بیانگر آن است که ۵۸ درصد بنگاه ها کمتر از ۹ نفر (واحدهای خرد و خانگی) نیروی شاغل دارند، ۳۷ درصد بین ۱۰ تا ۴۹ نفر (واحدهای کوچک)، ۲ درصد بین ۵۰ تا ۱۴۹ نفر (واحدهای متوسط) و ۳ درصد نیز بیش از ۱۵۰ نفر (واحدهای بزرگ) اشتغال را دارا هستند. نکته شایان توجه در اینجا آن است که با وجود اینکه حدود ۹۵ درصد بنگاه های فعال در زمره واحدهای خرد و کوچک هستند و تنها ۵ درصد واحدهای متوسط و بزرگ می باشند؛ اما به لحاظ حجم تولید، واحدهای متوسط و بزرگ بین ۶۰ تا ۶۵ درصد و واحدهای خرد و کوچک حدود ۳۵ تا ۴۰ درصد کل تیراژ تولید را در اختیار دارند.

البته بسیاری از بنگاه های خرد و کوچک در کسب و کار کفش در آمارهای رسمی ثبت نشده اند و بصورت غیر رسمی فعالیت می کنند. یکی از مهم ترین گلوگاه های صنعت کفش کشور در حوزه سامان دهی مشاغل خرد و خانگی در قالب ارائه خدمات کارمزدی به واحد های بزرگتر می باشد. بطوریکه بخشهای مرتبط با رویه سازی و خیاطی کفش با توجه به کاربر بودن سهم بالایی در جذب نیروی انسانی شاغل در صنعت دارند. این واحدها به دلیل ضعف توان اقتصادی توان تحمل هزینه های سربار مانند مالیات و بیمه را نداشته و به مرور بخش عمده ای از آنها به عنوان بنگاه با فعالان غیر رسمی در اقتصاد مناسب می نمایند.

تأسیس: ۱۳۷۲

جامعه مدیران و متخصصین صنعت کفش ایران

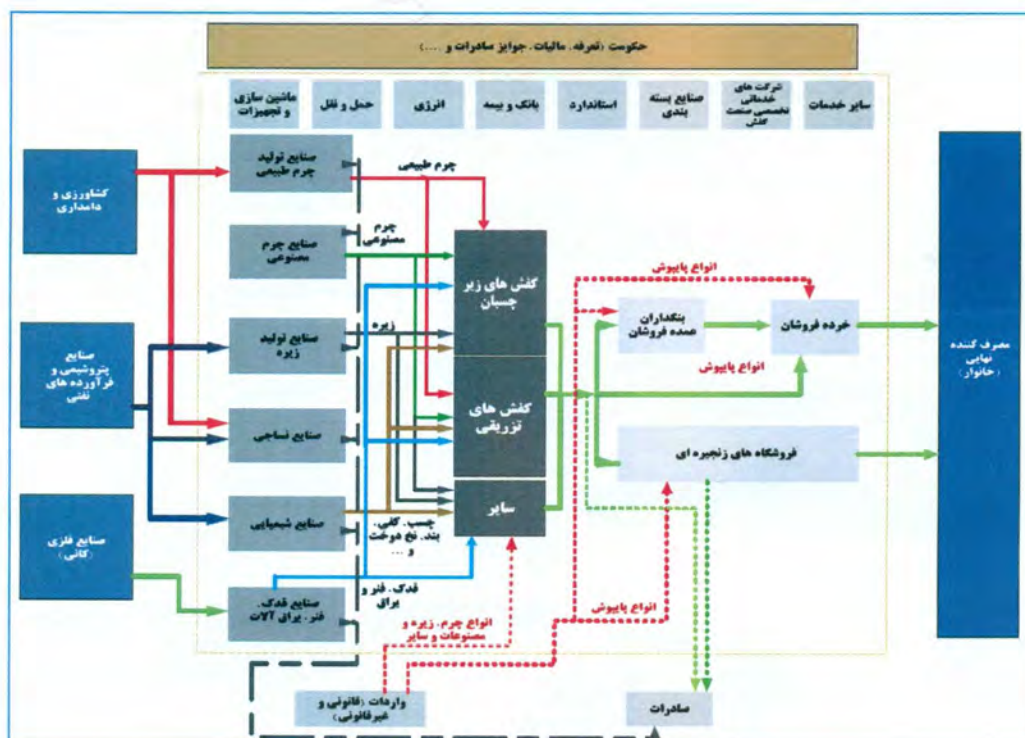
تاریخ: ۱۳۹۶/۰۴/۱۱

شماره: ۱۲/۰۱/۷۳۵

پیوست: ندارد

این دسته از بنگاه‌ها به دلیل آنکه امکان تامین تسهیلات مورد نیاز لازم از بانک‌ها را ندارند. بطور معمول امکان نوسازی و تجهیز ماشین آلات را نداشته و عملاً امکان ارتقاء کیفیت و افزایش تولید را نخواهند داشت. در صورت اصلاح فرایندها و سیاست‌های تولید در این کسب و کار می‌توان انتظار داشت علاوه بر افزایش رشد بکارگیری نیروی انسانی در این صنعت امکان تامین زمینه‌های اشتغالزایی در حوزه مشاغل خانگی در بخش رویه سازی فراهم شود و در صورت مداخله مناسب در جهت ساماندهی این مشاغل علاوه بر امکان پایداری اشتغال فرصت ایجاد اشتغال بخش قابل توجهی از اشتغال غیر رسمی به رسمی فراهم می‌شود.

یکی دیگر از ویژگی‌های منحصر بفرد این صنعت، قابلیت "موتور محرک" بودن آن برای صنایع مرتبط است. از آنجا که صنعت کفش، وابستگی‌های متنوع دانشی و فناورانه قابل توجهی دارد؛ صنایع بسیاری از جمله پتروشیمی و پلیمری، چرم طبیعی و مصنوعی، ماشین‌سازی و تجهیزات صنعتی، قالب‌سازی، مهندسی مواد، مهندسی شیمی، نساجی، تولید زیره، رویه‌سازی، طراحی و مدلینگ، چاپ و بسته‌بندی، دکوراسیون فروشگاهی و غرفه آرای، بازاریابی و تبلیغات، شبکه توزیع فروشگاهی و خرده‌فروشی و... در آن نقش آفرینی می‌نمایند که همین موضوع بیانگر این موضوع است که توسعه صنعت کفش باعث رشد و شکوفایی سایر صنایع مرتبط با آن نیز خواهد شد.

زنجیره تامین صنعت کفش

تأسیس: ۱۳۷۲

جامعه مدیران و متخصصین صنعت کفش ایران

تاریخ: ۱۳۹۶/۰۴/۱۱

شماره: ۱۳۷۲/۰۱/۲۲

پیوست: ندارد

همچنین در بعد توانایی ارزآوری و تجارت بین الملل نیز متوسط ارزش صادرات کفش ایران نیز در مدت پانزده ساله ۸۰ تا ۹۴ حدود ۱۰۰ میلیون دلار و ده ساله ۸۵ تا ۹۴ حدود ۱۱۲ میلیون دلار و در بازه زمانی پنج ساله ۹۰ تا ۹۴ حدود ۱۲۲ میلیون دلار بوده است. همچنین در سال ۹۴، ارزش صادرات کفش، حدود ۹۹،۸ میلیون دلار بوده است و طبق پیش بینی ها در سال ۹۵ نیز به میزان ۹۰ به اضافه و یا منفی ۵ میلیون دلار خواهد رسید. شایان ذکر است که نظرات کارشناسان و همچنین مطالعه تجربه کشورهای موفق در توسعه صنعت کفش، بیانگر این امر است که از آنجا که در حال حاضر میانگین هر جفت پایپوش صادراتی در ایران، حدود ۲،۵ دلار می باشد؛ برنامه ریزی در جهت گذار به صادرات پایپوش با ارزش بالاتر مانند کفش رویه چرمی با میانگین ۲۰ تا ۲۵ دلار، می تواند تاثیر شگرفی در افزایش حجم صادرات داشته باشد. برخی برآوردها حاکی از آن است که اعمال این سیاست در تنها ده درصد از حجم صادرات فعلی پایپوش، می تواند ارزش دلاری صادرات انواع کفش را تا ۳ برابر رقم کنونی افزایش دهد که البته پیاده سازی این راهکار، نیازمند ایجاد بسترهای مناسب در این خصوص است. همچنین به عقیده کارشناسان، ریل گذاری صادرات کفش از وضعیت فعلی به صادرات پایپوش با ارزش افزوده بالاتر، با چالش های فراوانی مواجه خواهد بود که برای تحقق این تغییر رویه باید آنها را برطرف نمود. نکته حائز اهمیت آن است که سهم ارزش صادراتی انواع کفش های با رویه چرمی از نظر تعداد در پنج سال گذشته، حدود ۴ درصد و از نظر ارزش حدود ۸،۵ درصد می باشد.

آمار صادرات انواع پایپوش طی سال های ۱۳۹۰ تا ۱۳۹۴

سال	حجم وزنی (تن)	درصد تغییرات	ارزش دلاری (میلیون دلار)	درصد تغییرات	نسبت دلاری به وزن
۱۳۹۰	۱۷،۸۱۴	+ ۲	۱۵۰،۱۵۳	+ ۲۱،۷	۸،۴۳
۱۳۹۱	۱۹،۶۴۷	+ ۱۰،۲	۱۳۰،۱۲۹	- ۱۳،۳	۶،۶۲
۱۳۹۲	۲۰،۰۰۵	+ ۲	۱۱۸،۲۱۳	- ۹	۵،۹۱
۱۳۹۳	۱۸،۲۷۱	- ۸،۶	۱۱۵،۱۷۴	- ۲،۵	۶،۳۰
۱۳۹۴	۱۵،۵۰۴	- ۱۵،۱	۹۹،۸۴	- ۱۴	۶،۳۹
۱۳۹۵	۱۸،۷۰۰	+ ۱۷	۹۹،۹۱	.	۵،۳۴

با وجود تمامی این ظرفیت های این صنعت که به آنها اشاره گردید؛ مسئله ای که متأسفانه در سالیان اخیر به شدت بر توان رقابت پذیری تولیدکنندگان داخلی کفش تاثیر مخربی داشته است؛ پدیده شوم ورود کفش های قاچاق به بازار کشور است. بررسی های آمارهای جهانی نشان می دهد که طی سال های ۲۰۱۳ تا ۲۰۱۵، مجموع کفش صادر شده به ایران بطور متوسط ۳۵۰ میلیون دلار در هر سال بوده است. این در حالیست که بر طبق آمار اعلام شده توسط گمرک جمهوری اسلامی، میزان واردات رسمی در همین مدت، بطور میانگین حدود ۵ میلیون دلار می باشد. این شکاف ۷۰ برابری میان آمار رسمی و واقعی، نشان از حجم بالای قاچاق در بازار کفش کشور دارد. خاطر نشان می سازد «جامعه صنعت کفش ایران» در شهریور ماه ۱۳۹۵، با هدف محدودسازی ورود کفش قاچاق به کشور، طرح جامع مبارزه با قاچاق کفش را تهیه و تدوین نمود که هم اکنون این طرح در کمیسیون های مرتبط در ستاد مرکزی مبارزه با قاچاق کالا و ارز و همچنین ستاد فرماندهی اقتصاد مقاومتی در حال بررسی به منظور تصویب و الصاق به طرح مبارزه با قاچاق صنایع نساجی می باشد.

تأسیس: ۱۳۷۲

جامعه مدیران و متخصصین صنعت کفش ایران

تاریخ: ۱۳۹۶/۰۲/۱۱

شماره: ۱۳۷۰۱/۷۲۵

پیوست: ندارد

در پایان و با توجه به مشکلات فراوان در تامین مواد اولیه مورد نیاز این صنعت در زنجیره تامین مانند تولید انحصاری دی.اتیل.هگزانول توسط پتروشیمی اراک (به عنوان ماده اصلی تولید دی او پی) که در حال حاضر بیشترین نرخ رقابتی را نسبت به نرخ پایه در بورس کالا دارد و باعث از دست دادن بازارهای صادراتی کفش ایران در کشورهای همسایه شده است درخواست می شود با توجه به اینکه مدیریت کلیه مجتمع های پتروشیمی کشور در اختیار بخش خصوصی و با مدیریت عمومی است؛ لزوم تقویت راهبری سیاست گذاری منسجم شرکت ملی صنایع پتروشیمی با صنایع بالادستی و پایین دستی در زنجیره تامین مواد ضرورت بیشتری پیدا کرده است و در موضوع دی اتیل هگزانول آثار مثبت نقش هماهنگی صنایع پتروشیمی را شاهد بودیم لذا مستدعی است با تقویت حاکمیت در صنایع پتروشیمی در زمینه هایی مانند خوراک ، صادرات ، قیمت تمام شده و قیمت محصولات پتروشیمی در بورس کالا نسبت به تحقق این راهبرد ملی اقدام لازم را مبذول بفرمایید.

با احترام - علی لشکری

رونوشت جهت استحضار :

اعضاء محترم هیئت مدیره جامعه صنعت جامعه صنعت کفش ایران